

Kunst en cultuur zijn voor iedereen!

Al maandenlang staan de kranten er bol van: de kunst en cultuursector verkeert in zwaar weer. Kunst & Cultuur Overijssel (KCO) maakt zich daar zorgen over. Want als alle aangekondigde bezuinigingen doorgaan, betekent dat een kaalslag van het kunst- en cultuurlandschap in Overijssel. KCO vindt dat ze als organisatie stelling moet nemen tegen een mogelijke verschraving van het kunst en cultuurbeleid als gevolg van de aangekondigde bezuinigingen. Dit doet KCO vanuit haar taak om het cultuurklimaat in Overijssel te ondersteunen en te bevorderen met advies, informatie en deskundigheidsbevordering.

Waarom zijn kunst en cultuur zo belangrijk?

Kunst en cultuur maken slimmer, brengen welvaart en verbinden mensen met elkaar. In Nederland doen veel mensen van allerlei leeftijden op heel veel verschillende manieren aan kunst en cultuur. Het zijn niet weg te denken elementen binnen onze maatschappij. Kunst en cultuur geven kleur en dragen bij aan de kwaliteit van de samenleving.

Kunst en cultuur dragen bij aan de kwaliteit van leven

Kinderen, jongeren en volwassenen krijgen door aan kunst en cultuur deel te nemen, de kans om hun eigen talenten te ontdekken en te ontwikkelen. Deelname aan kunst en cultuur biedt de mogelijkheid om de noodzakelijke competenties te verwerven om maatschappelijk en menswaardig te kunnen leven en te functioneren. Kunst en cultuur zorgen voor persoonlijke verrijking, dragen bij aan samenhang binnen de gemeenschap en zorgen voor maatschappelijke participatie. Ook draagt actieve deelname aan kunst en cultuur bij aan een goede gezondheid. En ook niet onbelangrijk: kunst en cultuur zijn belangrijk voor de economie.

Kunst en cultuur zorgen voor persoonlijke ontwikkeling

Mensen leren door hun actieve deelname aan kunst en cultuur samenwerken en creatief denken en handelen. Het draagt bij aan persoonlijke ontwikkeling, burgerschap en sociale verbondenheid. Kunst en cultuur zorgen voor binding met het verleden, heden en de toekomst. Kunsteducatie bijvoorbeeld, vergroot de kunstzinnige en creatieve vermogens en inzicht in kunstvormen. Kunst en cultuur geven mogelijkheden voor zelfexpressie, persoonlijke ontplooiing, maatschappelijke betrokkenheid en een rijker leer- en leefklimaat.

Kunst en cultuur bevorderen maatschappelijke deelname en gemeenschapsvorming

Binnen amateurkunstverenigingen ontmoeten mensen elkaar. Ze leven hun passie uit en maken zichzelf en anderen daar blij mee. Amateurkunst geeft plezier, ontwikkelt talent, het is zien en gezien worden. Dat kweekt saamhorigheid en wederzijdse waardering, van jong tot oud. In deze sector zijn één miljoen vrijwilligers wekelijks actief: kunstbeleving is daarom niet elitair, maar staat midden in de samenleving! Buurt en wijkwerk, jeugdwelzijnsorganisaties, jeugdhulpverlening, bureaus voor toerisme en sportclubs werken steeds vaker samen met culturele partners. Samen creëren ze bijvoorbeeld zinvolle vrijetijdsbesteding voor jongeren en volwassenen en ontwikkelen ze 'community arts' projecten in wijken en buurten.

Kunst is gezond

Culturele activiteiten blijken steeds duidelijker een belangrijke positieve factor te zijn voor onze gezondheid. Uit onderzoek blijkt dat kunst onmiskenbaar een goede invloed heeft op de genezing en gezondheid van patiënten. In ouderenzorg en verzorgingshuizen worden kunst en cultuur steeds bewuster ingezet om mensen actief en gezond te houden. Ook voor jongeren is kunst gezond. Zo blijkt dans steeds meer een middel om jongeren in beweging te krijgen.

Kunst is goed voor de economie

Uit veel onderzoeken blijkt dat kunst en cultuur goed zijn voor de economie. Investeren in cultuur levert niet alleen geld op, het genereert ook banen en draagt bij aan innovatie, educatie en een aantrekkelijk vestigingsklimaat.

Ook de creatieve sectoren (kunst, media, entertainment, architectuur, computergames, vormgeving, mode en reclame) doen het goed in Nederland. Zij voegen waarde toe aan de economie, cultuur en maatschappij. Kunst bevordert de kenniseconomie, want onderzoekers constateren een rechtstreeks verband tussen het aantal culturele voorzieningen en het aantal hoger opgeleiden in een stad.

Kunst en samenleving

Verschillende studies tonen aan dat actieve deelname aan culturele activiteiten in stad, dorp, wijk en buurt leiden tot meer zelfvertrouwen, meer sociale contacten en een groter gevoel van veiligheid en tevredenheid met de woonomgeving. Kunst in de openbare ruimte werkt verbindend. Kunstenaars scheppen bakens in een snel veranderende omgeving door vast te leggen wat was of te benadrukken wat verandert. Met hun kunstwerken leren ze het publiek opnieuw kijken naar de omgeving. Ze prikkelen, verwonderen, shockeren, of bieden juist houvast en betrokkenheid.

Kunstbeleid versus kunstenaarsbeleid

Kunstenaarsbeleid heeft plaats gemaakt voor kunstbeleid. De overheden verwachten dat de kunstenaars zich steeds meer ontwikkelen als cultureel ondernemer. Van kunstenaars wordt ook verwacht dat zij in alle vrijheid, unieke en vernieuwende kunst maken. Het ondernemerschap kan dan haaks komen te staan op maatschappelijk bereik, onafhankelijkheid en kwaliteit. Kunstenaars spelen met hun autonome, dan wel in opdracht vervaardigde, kunst een rol van betekenis binnen verschillende maatschappelijke en culturele processen. Overheidsbemoeienis in de vorm van bijvoorbeeld opdrachtenbeleid, (werk)beurzen en stipendia zal nodig blijven.

Of het nu gaat om amateurkunst, beeldende kunst en vormgeving, cultuureducatie, kunst en cultuur in de openbare ruimte, film, musea en erfgoed, streekcultuur of popmuziek: KCO wil eraan bijdragen dat een brede, actieve deelname aan kunst en cultuur voor iedereen gewaarborgd blijft. Oud of jong, arm of rijk: kunst en cultuur zijn voor iedereen!

Voor meer informatie:

drs. Henk Moes, directeur KCO

038 – 422 50 30

www.kco.nl